

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΓΧ/ΝΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ &
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Ταχ.Δ/ση: Αγ.Κων/νου 8 (102 41)
Αριθ. Τηλεφώνου:2105215195-198
FAX:210 5215195
e-mail:diefpar@ika.gr

Αθήνα

19/8/2010

Αριθ. Πρωτ.
ΤΟ1/674/16

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΑΡ: 59

ΠΡΟΣ:

Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Δ/ση Εκμετάλλευσης
Τμήμα Συντάξεων
Παπαδιαμαντοπούλου 87
115 27 Αθήνα

2. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.

Δ/ΝΣΗ: Α' Συντ/σης και Ροής Εφαρμογών
Τμήμα: Β '
Λαγουμιτζή 40 & Λ. Συγγρού
117 45 Αθήνα

3. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΠΑΡΟΧΩΝ
Πατησίων 12 Αθήνα

4. Από ένα αντίτυπο σε κάθε υπάλληλο των
Τμημάτων Απονομών Συντάξεων

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 26 του ν. 3863/10 και της παρ. 7 του άρθρου μόνου του ν. 3847/10 – Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 10 & 26 του ν. 3863/10, στους ασφαλισμένους των ενταχθέντων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Ταμείων»

Με την εγκύκλιο 57/10 του Τμήματος Κύριας Σύνταξης κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3863/10.

Με την παρούσα σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του άρθρου 26 του ανωτέρω νόμου, της παρ. 7 του άρθρου μόνου του ν. 3847/10, καθώς και το με αρ. πρωτ. Φ.80000/οικ.19606/1472/4-8-2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων για γνώση και εφαρμογή και σας γνωρίζουμε ότι:

Με το ανωτέρω έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης παρέχονται αναλυτικές οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 10 και 26 του ν. 3863/10, που αφορούν στους ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων, που εντάχθηκαν στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και αναφέρονται στις μεταβολές που επέρχονται στις

προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των εν λόγω ασφαλισμένων, στη δυνατότητα κατοχύρωσης των κατά περίπτωση θεμελιωμένων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και στη ρύθμιση θεμάτων εργασιακών σχέσεων και παρακαλούμε για την αντιμετώπιση των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων των ασφαλισμένων σύμφωνα με τα αναγραφόμενα σε αυτό.

Συν/να: 1. Φ.Ε.Κ. (2)

2. Έγγραφο Υ.Ε & Κ.Α. (10) φ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραμματεία Διοικητή
2. Γραμματεία Υποδ/τή κ. Πατσούρη
3. Γραμματεία Υποδ/τή κ. Σαριβουγιούκα
4. Γραμματεία Υποδ/τή κ. Νικόλη
5. Γραφ. Γεν. Δ/ντή Ασφ/κών Υπηρεσιών
6. Δ/ση Παροχών – Τμήμα Συγχ/νων Ταμείων & Επικουρικής Σύνταξης (10 αντίγραφα)

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΝΤΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΕΛΛΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ
ΓΡΑΜ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ &
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΓΡ. ΑΞΙΩΤΑΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 115

15 Ιουλίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3863

*Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις,
ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις.*

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 1

Εγγυήσεις - Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Το Δημόσιο εγγυάται τη βιωσιμότητα του Ασφαλιστικού Συστήματος της χώρας με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπούς σύνταξης για κάθε δικαιούχο.

2. Βασική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που δεν αναλογεί σε ασφαλιστικές εισφορές και χορηγείται μετά την 1.1.2015, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος αυτός.

3. Αναλογική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που αναλογεί στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη ασφάλισης, από 1.1.2011 και εφεξής, κάθε ασφαλισμένου που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.2015 σε φορείς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο. Το αναλογικό ποσό σύνταξης βαρύνει τους προϋπολογισμούς των ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου.

4. Τα θέματα του νόμου αυτού που αναφέρονται στους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου, τους στρατιωτικούς και τους τακτικούς υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας θα ρυθμιστούν με ειδικό συνταξιοδοτικό νόμο των αρμόδιων Υπουργών.

Για τους υπαλλήλους της Βουλής τα θέματα του νόμου αυτού θα κανονιστούν από τον Κανονισμό της Βουλής.

Άρθρο 2

Βασική σύνταξη

1. Από 1.1.2015 και εφεξής καθιερώνεται βασική σύνταξη. Το ύψος της βασικής σύνταξης, για το έτος

2010, καθορίζεται στο ποσό των τριακοσίων εξήντα (360,00) ευρώ μηνιαίως, για 12 μήνες και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

2. Την ανωτέρω βασική σύνταξη δικαιούνται:

Α. Οι ασφαλισμένοι των οργανισμών κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, καθώς και οι τακτικοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι στρατιωτικοί και οι τακτικοί υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 1.1.2015 και εφεξής.

Η βασική σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία συνταξιοδότησης από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο. Στους ασφαλισμένους των οποίων η σύνταξη, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κεφαλαίου αυτού, αποτελεί άθροισμα δύο τμημάτων, η βασική σύνταξη υπολογίζεται αναλογικά, με βάση τα έτη ασφάλισης από 1.1.2011 και εφεξής προς το συνολικό χρόνο ασφάλισης.

Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/35 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου και του 65ου έτους της ηλικίας. Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος, σε μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας, καθώς και στην περίπτωση χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου. Η μείωση της βασικής σύνταξης προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη γήρατος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης. Για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσοστό 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της βασικής σύνταξης, και με ποσοστό από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής. Οι μειώσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε όσους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α'), καθώς και για τα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α'). Στις περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου,

στους ΦΚΑ, στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και τις επιτροπές Απαλλαγών και τις Τριμελείς εξ ιατρών επιτροπές, οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητές του.

Άρθρο 7 **Ενιαίος Κανονισμός Προσδιορισμού** **Ποσοστού Αναπηρίας**

Το ποσοστό αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένηση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών, προκαθορίζεται για όλους τους Ασφαλιστικούς Φορείς και το Δημόσιο με εκατοστιαία αναλογία σε Ενιαίο Κανονισμό Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, που εκδίδεται εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, μετά από γνώμη Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά εκπρόσωπος που υποδεικνύεται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜεΑ). Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η σύνθεση των μελών της επιτροπής και η συγκρότησή της.

Η ανωτέρω Ειδική Επιστημονική Επιτροπή καθορίζει επίσης και τις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3846/2010 (ΦΕΚ 66 Α')

Από την έκδοση του νέου ενιαίου κανονισμού καταργείται ο Κανονισμός Εκτίμησης Βαθμού Αναπηρίας (Κ.Ε.Β.Α.), καθώς και ο πίνακας καθορισμού σε εκατοστιαία αναλογία του βαθμού μείωσης της ικανότητας για εργασία του άρθρου 33 του ν. 1813/1988.

Ως την έκδοση του νέου Ενιαίου Κανονισμού η αναπηρία προσδιορίζεται, σύμφωνα με όσα σήμερα ισχύουν στον Κανονισμό εκτίμησης βαθμού Αναπηρίας του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, η εφαρμογή του οποίου επεκτείνεται σε όλες τις Υγειονομικές Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας, πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες που λειτουργούν στους ΦΚΑ, στις νομαρχίες και το Δημόσιο συμπεριλαμβανομένης και της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε.), καταργούμενης κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και εκκρεμούν ενώπιον όλων των ανωτέρω Υγειονομικών Επιτροπών θα κρίνονται σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό. Από της εφαρμογής του Ενιαίου Κανονισμού οι Υγειονομικές Επιτροπές υποχρεούνται στις γνωματεύσεις τους να μνημονεύουν ρητά το σχετικό εδάφιο ή το συνδυασμό εδαφίων στα οποία ερείζεται ο προσδιορισμός του ποσοστού αναπηρίας.

Άρθρο 8 **Οριστικοποίηση σύνταξης αναπηρίας** **των ασφαλισμένων από 1.1.1993**

Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 παρ. 3 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') τροποποιείται ως ακολούθως:

«3. Το δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, υφίσταται για όσο χρόνο ορίζεται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές, παρατείνεται δε με τις ίδιες προϋποθέσεις ενώ δύναται να ελέγχεται αυτεπαγγέλτως οποτεδήποτε, με την υποβολή του συνταξιούχου σε ιατρική εξέταση από τις ανωτέρω επιτροπές. Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας είναι οριστικές για τις περιπτώσεις των ασθενειών που προβλέπονται από ρητή διάταξη, μπορεί δε να είναι οριστικές, εφόσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη. Οι προσωρινές συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται οριστικές, μετά και την τελική γνωμάτευση των αρμόδιων Υγειονομικών Επιτροπών εφόσον:

α) Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης επτά (7) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε τρεις τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

β) Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης πέντε (5) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.»

Άρθρο 9 **Προϋπάρχουσα αναπηρία**

Ο ασφαλισμένος δικαιούται συντάξεως αναπηρίας έστω και αν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση εφόσον καθίσταται ανίκανος για την εργασία του λόγω ουσιώδους επιδείνωσης και πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις που αφορούν το φορέα στον οποίο ασφαρίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ **ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 10 **Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης** **και αναγνωριζόμενοι χρόνοι**

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο ασφαλισμένος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξης, αν κατά την υποβολή της αίτησης έχει πραγματοποιήσει 10.500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του.

Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά 300 ημέρες κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο, αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

2. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανωτέρω όρια ηλικίας για πλήρη και μειωμένη σύνταξη αυξάνονται από 1.1.2011 κατά εννιά (9) μήνες

κάθε έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους, προκειμένου για λήψη πλήρους σύνταξης και του 58ου προκειμένου για τη λήψη μειωμένης σύνταξης.

Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ασφάλισής τους, από τις οποίες οι 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους του δευτέρου εδαφίου που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το δεύτερο εδάφιο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

4. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α'), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

5. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του π.δ. 258/2005 (ΦΕΚ 316 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα έτος και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.»

6. Όπου από τη νομοθεσία των τομέων κύριας σύνταξης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) προβλέπεται συνταξιοδότηση λόγω γήρατος σε ηλικία εξήντα (60) ετών με τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης, ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.

7. Όπου από τη νομοθεσία των τομέων κύριας σύνταξης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Αυτοαπασχολούμενων (ΕΤΑΑ) προβλέπεται συνταξιοδότηση λόγω γήρατος σε ηλικία πενήντα οχτώ (58) ετών με τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης, ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης, το δε ανωτέρω προβλεπόμενο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

8. Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης των παραγράφων 1, 3, 4, 5, 6 και 7 οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη

με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ή τριάντα πέντε (35) ετών ασφάλισής τους.

9. Γενικές ή καταστατικές διατάξεις φορέων κύριας ασφάλισης που προβλέπουν τη χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση 10.500 ημερών εργασίας ή τριάντα πέντε (35) ετών ασφάλισης και του 58ου ή του 60ού έτους της ηλικίας, έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010.

10. Ασφαλισμένοι μετά την 1.1.1993 σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 12.000 ημερών εργασίας ή σαράντα (40) ετών ασφάλισης και του 60ού έτους της ηλικίας τους.

Για τη συμπλήρωση του ανωτέρω χρόνου, λαμβάνεται υπόψη και ο χρόνος ασφάλισης σε οποιονδήποτε ομοειδή φορέα.

Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α') και του άρθρου 41 του ν. 3518/2006 (ΦΕΚ 272 Α'), έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2010 τις 11.100 ημέρες εργασίας ή τα τριάντα επτά (37) έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.

11. Η παράγραφος 1α του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 περίπτωση 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1α. Ο ασφαλισμένος στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος εφόσον έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 4.500 ημέρες εργασίας και συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας.

Προκειμένου για γυναίκες το όριο ηλικίας των εξήντα (60) ετών αυξάνεται από 1.1.2011 κατά ένα έτος κάθε χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Η εκ μέρους των γυναικών άσκηση του δικαιώματος λήψης σύνταξης με τον ανωτέρω αριθμό ημερών ασφάλισης χωρεί οποτεδήποτε, εφόσον συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους μέχρι 31.12.2010.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας τους.»

12. Η παράγραφος 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α') όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') και συμπληρώθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 143 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), εφαρμόζεται εφόσον ο ασφαλισμένος πληροί τις οριζόμενες σε αυτή προϋποθέσεις του ορίου ηλικίας και του αριθμού ημερών ασφάλισης μέχρι 31.12.2010.

Ο χρόνος ασφάλισης που ορίζεται από τις ανωτέρω διατάξεις για τις ασφαλισμένες που τον συμπληρώνουν από 1.1.2011 καθορίζεται σε 10.400 ημέρες ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά 400 ημέρες και μέχρι τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης. Το όριο ηλικίας καθορίζεται από 1.1.2011 στο 58ο έτος, για πλήρη σύνταξη και στο 56ο έτος για μειωμένη, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες

και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας τους, καταργουμένης εφεξής της δυνατότητας για λήψη μειωμένης σύνταξης.

Προκειμένου για ασφαλισμένους που έχουν πραγματοποιήσει 10.000 ημέρες ασφάλισης το όριο ηλικίας καθορίζεται από 1.1.2011 στο 63ο έτος, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες και μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.000 ημερών ασφάλισής τους.

13. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α') όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 παράγραφος 1 περίπτωση 3α του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Ο ασφαλισμένος που συμπληρώνει το 60ό έτος της ηλικίας του και 4.500 ημέρες εργασίας, από τις οποίες εκατό τουλάχιστον σε καθένα από τα πέντε ημερολογιακά έτη τα αμέσως προηγούμενα του έτους, κατά το οποίο υποβάλει την αίτηση συνταξιοδότησης, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, για κάθε μήνα που υπολείπεται από το όριο ηλικίας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1α.

Ειδικά για τους ασφαλισμένους της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που πληρούν την ειδική προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 100 ημερών κατ' έτος την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία, η μείωση της σύνταξης κατά το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου χωρεί για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου κατ' έτος ηλικίας πλήρους έτους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το παραπάνω.

Προκειμένου για γυναίκες που πληρούν τις ανωτέρω χρονικές προϋποθέσεις, το όριο ηλικίας των πενήντα (55) ετών αυξάνεται κατά ένα έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας. Το δικαίωμα λήψης μειωμένης σύνταξης στο 55ο έτος της ηλικίας χωρεί, εφόσον το όριο αυτό συμπληρώνεται μέχρι 31.12.2010. Το ποσοστό μείωσης στις ανωτέρω περιπτώσεις υπολογίζεται με βάση τους μήνες που υπολείπονται από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1α ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του 55ου έτους της ηλικίας.

Ειδικά για τις ασφαλισμένες της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που πληρούν την ειδική προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 100 ημερών κατ' έτος την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία η μείωση της σύνταξης κατά το ποσοστό του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής χωρεί για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου κατ' έτος ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται μειωμένη σύνταξη στο όριο

ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.000 ημερών ασφάλισής τους.»

14. Η περίπτωση 2 της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου με την παράγραφο 9 του άρθρου 47 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), την προσθήκη των δύο τελευταίων εδαφίων του με την παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου και την προσθήκη δύο επιπλέον εδαφίων με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19 του ν. 2150/1993 (ΦΕΚ 98 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ ή το Δημόσιο, εκτός των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), δικαιούται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πλήρη σύνταξη γήρατος, εφόσον έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 6.000 ημέρες ασφάλισης και έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης.

Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.800 ημέρες ασφάλισης τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 50%. Προκειμένου για γυναίκες που έχουν πραγματοποιήσει τον ανωτέρω χρόνο ασφάλισης, το όριο ηλικίας των 60 ετών αυξάνεται κατά ένα έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Η εκ μέρους των γυναικών άσκηση του δικαιώματος συνταξιοδότησης με τον ανωτέρω αριθμό ημερών ασφάλισης χωρεί, εφόσον συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους μέχρι 31.12.2010.

Στην ανωτέρω περίπτωση, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μείωση σύνταξης επέρχεται και στην περίπτωση όπου απονέμεται σύνταξη αναπηρίας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 (εδ. α'-γ') του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 3.000 ημέρες εργασίας εκ των οποίων 600 την τελευταία πενταετία.»

Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ φορείς κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, προκειμένου για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και αναπηρίας. Ειδικά για την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, με εξαίρεση την περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ασφάλισης, ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη της συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όταν είναι ο φορέας στον οποίο θεμελιώνεται δεύτερο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

15. Α) Το όριο ηλικίας των 60 ετών ή μικρότερο αυτού που προβλέπεται από γενικές ή καταστατικές διατάξεις για τη συνταξιοδότηση ασφαλισμένων των

φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αυξάνεται κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο από 1.1.2011 και μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου αυτού, των διατάξεων της περ. α' του εδαφίου β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, καθώς και κάθε άλλης ειδικής διάταξης από την οποία προβλέπεται συνταξιοδότηση ειδικών κατηγοριών εργαζόμενων σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες.

Όπου από τις διατάξεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης στις γυναίκες ασφαλισμένες σε όριο ηλικίας μικρότερο του 60ού έτους, το όριο αυτό αυξάνεται κατά ένα (1) χρόνο από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

Β) Από 1.1.2011 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, που προβλέπονται από τις διατάξεις του β.δ.7/1965 (ΦΕΚ 2 Α'), του β.δ. 649/1968 (ΦΕΚ 232 Α') και του άρθρου 19 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α'), καθορίζονται κατ' ελάχιστο στο 55ο έτος της ηλικίας για πλήρη σύνταξη και στο 50ό έτος για μειωμένη, αυξάνονται δε για κάθε επόμενο έτος κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού και του 55ου έτους αντίστοιχα. Όπου από τις διατάξεις των ως άνω βασιλικών διαταγμάτων και του άρθρου 19 του ν. 2703/1999 προβλέπεται συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας, από 1.1.2011 καθορίζεται το 55ο έτος της ηλικίας, αυξάνεται δε για κάθε επόμενο έτος κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

Οι υπέρ του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ προβλεπόμενες πρόσθετες εισφορές για τον κλάδο σύνταξης εξακολουθούν να καταβάλλονται μέχρι 31.12.2015. Από την 1.1.2016 καταβάλλεται η πρόσθετη ειδική εισφορά που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 2084/1992.

Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας της παραγράφου αυτής, οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

16. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από τις διατάξεις της περ. α' του εδαφίου β' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύουν, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τις γυναίκες που απασχολούνται σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αυξάνεται κατά ένα χρόνο, από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος και μέχρι την συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης τουλάχιστον 4.500 ημερών ασφάλισής τους από τις οποίες οι 3.600 είναι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

17.α) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από τις παραγράφους 2 και 3 περ. α' του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά, καθορίζεται:

από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Εάν οι μητέρες συμπληρώνουν το προβλεπόμενο από τις οικίες διατάξεις συντάξιμο χρόνο, δικαιούνται μειωμένη σύνταξη, με την συμπλήρωση του 50ού έτους της ηλικίας από 1.1.2011, του 53ου έτους από 1.1.2012 και του 60ού έτους από 1.1.2013.

β) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μέχρι 31.12.1992 μητέρων ανηλίκων τέκνων, καθορίζεται από 1.1.2011 στο 57ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 60ό έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

γ) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παρ. 3γ του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 και από την παρ. 8 του άρθρου 33 του ν. 3232/2004, για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανηλίκων τέκνων ασφαλισμένων στον τομέα σύνταξης εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης και στον τομέα ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών, καθώς και το όριο ηλικίας των ασφαλισμένων μητέρων ανηλίκων τέκνων στον Τομέα Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου και στον Τομέα Ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, καθορίζεται από 1.1.2011 στο 57ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 60ό έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

δ) Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης μητέρων ανηλίκων τέκνων ασφαλισμένων σε κλάδους κύριας ασφάλισης- σύνταξης αυτοαπασχολούμενων καθορίζεται από 1.1.2011 στο 55ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 58ο έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος της ηλικίας.

Το όριο ηλικίας για τη λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 50ό έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 53ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος της ηλικίας.

ε) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992 για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα τέκνα, καθορίζεται από 1.1.2013 στο 65ο έτος της ηλικίας.

Το όριο ηλικίας για μειωμένη σύνταξη καθορίζεται από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις α', β', γ', δ', σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η ασφαλισμένη μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τα παραπάνω και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Για τους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μητέρες ανήλικων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

στ) Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992, όπως συμπληρώθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 7 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008, καταργείται.

ζ) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται από 1.1.2011 απαιτείται η συμπλήρωση του 52ου έτους, από 1.1.2012 του 55ου και από 1.1.2013 του 65ου έτους της ηλικίας.»

18. Το άρθρο 40 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και μέχρι 300 ημέρες, ο χρόνος επιδότησης τακτικής ανεργίας και μέχρι 300 ημέρες, δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών και μέχρι δύο (2) έτη, ε) ο χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και ο χρόνος σπουδών, μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας, σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο οποίος είναι ίσος με τα κατά το χρόνο αποφοίτησης επίσημα ακέραια χρόνια σπουδών της οικείας σχολής, στ) ο χρόνος ανεργίας, μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ζ) ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης και λοχείας, η) ο χρόνος απεργίας, θ) ο πλασματικός χρόνος του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και ανεξάρτητα του χρόνου γέννησης των παιδιών και ι) ο χρόνος μαθητείας όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις και μέχρι ένα (1) έτος, ια) ο χρόνος αποδεδειγμένης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας πριν την εγγραφή στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Ε. και μέχρι πέντε (5) έτη εφόσον δεν είχαν πληρωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές.

2. Η αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 60 Α') όπως ισχύουν κάθε φορά.

Στις περιπτώσεις που θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2011 μέχρι 31.12.2014 με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, το ποσό για την εξαγορά του χρόνου της στρατιωτικής θητείας στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μειώνεται κατά 30%. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015 και εφεξής το ανωτέρω ποσό μειώνεται κατά 50%. Το καταβαλλόμενο ποσό και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις δεν μπορεί να είναι κατώτερο αυτού που προκύπτει με βάση υπολογισμού το 25πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.

Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α'), για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, που ισχύει για κάθε φορέα και του 25πλάσιου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά τη χρονολογία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης.

Οι ημέρες επιδότησης λόγω ασθένειας, λόγω τακτικής ανεργίας και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης και λοχείας, συνυπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας και ο χρόνος απεργίας αναγνωρίζονται, με αίτηση του ενδιαφερομένου, τόσο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς εργοδότη και ασφαλισμένου του οικείου φορέα και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το ποσό δε της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο. Η αίτηση υποβάλλεται στον ασφαλιστικό οργανισμό που υπαγόταν ο ασφαλισμένος κατά το χρόνο χορήγησης της εκπαιδευτικής άδειας ή της απεργίας και συνοδεύεται από βεβαίωση του εργοδότη που εκδόθηκε κατά τον ίδιο χρόνο, από την οποία να προκύπτει ο λόγος χορήγησης και η διάρκεια της άδειας ή της απεργίας.

Ο χρόνος φοίτησης σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές, ο χρόνος σπουδών σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο χρόνος μαθητείας, καθώς και ο χρόνος ανεργίας αναγνωρίζονται, μετά από αίτηση του ασφαλισμένου, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, με την καταβολή για κάθε μήνα ποσού εξαγοράς υπολογιζόμενου με ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) για τους φορείς κύριας ασφάλισης και έξι τοις εκατό (6%) για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης επί του 25πλάσιου του ΗΑΕ που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

Οι ασφαλιστικές εισφορές για τις κατά τα παραπάνω αναγνωρίσεις καταβάλλονται είτε εφάπαξ, εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της απόφασης οπότε παρέχεται έκπτωση 15 % είτε σε μηνιαίες δόσεις, ίσες με τους αναγνωριζόμενους μήνες. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα της κοινοποίησης της απόφασης. Καθυστερήση καταβολής δόσης συνεπάγεται επιβάρυνσή της με τα εκάστοτε προβλεπόμενα πρόσθετα τέλη.

Σε περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξησης του ποσού της σύνταξης πριν το χρόνο εξόφλησης της εισφοράς εξαγοράς, παρακρατείται κάθε μήνα από τη σύνταξη και μέχρι την εξόφληση ποσό ίσο με το $\frac{1}{4}$ του ποσού της σύνταξης.

Ο πλασματικός χρόνος ασφάλισης του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), συνυπολογίζεται και για τη συμπλήρωση του χρόνου συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού, καθώς και των 4.500 ημερών ή δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

Οι χρόνοι των περιπτώσεων γ' και ζ' συνυπολογίζονται μόνο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος και όχι για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου ποσού σύνταξης.

Ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος.

Όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31.12.2010, με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/1992, εφόσον η σχετική αίτηση

αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013, ακολουθούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, που ισχύουν κατά το έτος 2010.

3. Οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι συνυπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή δώδεκα (12) έτη ασφάλισης.

Ο συνολικός χρόνος ο οποίος, με βάση τα ανωτέρω, συνυπολογίζεται ή αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη.

Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο:

α) σε τέσσερα (4) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011,

β) σε πέντε (5) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2012,

γ) σε έξι (6) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2013 και

δ) σε επτά (7) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2014 και εφεξής.»

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2011.

19. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 155 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (ΦΕΚ 26 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο υπάλληλος με αίτησή του, που υποβάλλεται έξι (6) μήνες πριν τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην υπηρεσία έως τρία (3) επιπλέον έτη και έως τη συμπλήρωση κατ' ανώτατο όριο του 65ού έτους της ηλικίας.»

Κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης η αίτηση γίνεται αποδεκτή εφόσον υποβληθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Δυνατότητα ασκήσεως του ανωτέρω δικαιώματος έχουν και όσοι έχουν αυτοδικαίως απολυθεί από 1ης Ιουνίου 2010.

20. Διατάξεις Κανονισμών Εργασίας και Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που εφαρμόζονται σε εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), και προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική απόλυση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δεν εφαρμόζονται, εφόσον υποβληθεί από τον εργαζόμενο αίτηση παραμονής στην υπηρεσία που γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή από τον εργοδότη. Η παραμονή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριών (3) ετών εκτός και εάν δεν θεμελιώνεται δικαίωμα για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη.

Άρθρο 11

Αναπροσαρμογή συντάξεων και ορίων ηλικίας

1. α) Από 1.1.2014 οι συντάξεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων του Δημοσίου αναπροσαρμόζονται κατ' έτος με κοινή

απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

β) Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων, που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο με τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις, καταργούνται από 1.1.2014.

2. Από την 1.1.2011 και ανά διετία η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για τη βασική, την αναλογική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

3. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου και σε καταστατικές ή γενικές διατάξεις νόμων, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020. Από 1.1.2024 τα ανωτέρω όρια ανακαθορίζονται ανα τριετία. Η αναπροσαρμογή των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που εκδίδεται κατά το τελευταίο έτος κάθε περιόδου με βάση τους σχετικούς δείκτες που προσδιορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και την Eurostat και αφορούν στην επόμενη περίοδο.

Άρθρο 12

Γενικοί όροι συνταξιοδότησης επιζώντος συζύγου

1. Ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη από ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, ή το Δημόσιο κατά περίπτωση, στις εξής περιπτώσεις:

Α. Αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο τριών (3) ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός αν:

α) Ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα, εργατικό ή μη.

β) Κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε, νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο.

γ) Η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελούσε σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία δεν διεκόπη και γεννήθηκε ζων τέκνο.

Άρθρο 24 Κυρώσεις

Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου και η μη πληρωμή με εργόσημο συνεπάγεται πρόστιμο ίσο με το 50πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους σύμφωνα με την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και επιβάλλεται από τον αντίστοιχο Φ.Κ.Α..

Οι διαδικασίες, που αφορούν τον έλεγχο από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας και τους αρμόδιους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΙΝΗΤΡΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 25 Προσαυξήσεις συντάξεων πέραν των 35 ετών

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 145 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ποσό της σύνταξης, όσων συνταξιοδοτούνται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον συμπληρώνουν άνω των 10.500 ημερών ασφάλισης και το 60ό έτος της ηλικίας τους, προσαυξάνεται για κάθε 300 ημέρες ασφάλισης, άνω των 10.500 και μέχρι 900 κατ' ανώτατο όριο, κατά το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του 25πλάσιου του τεκμαρτού ημερομισθίου της κλάσης κατάταξης, επί το ποσοστό που προκύπτει από τη διαφορά του ποσοστού του πίνακα β' του άρθρου 29 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, της ίδιας κλάσης και του ποσοστού 3,5%.

Στις περιπτώσεις που ο ασφαλισμένος δικαιούται και την πριμοδότηση που προβλέπεται από την παράγραφο 8 του άρθρου 32 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), για τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του ποσοστού του ανωτέρω πίνακα β' της κλάσης κατάταξης και του 3,5%, δεν λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό πριμοδότησης της ανωτέρω διάταξης.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 51 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), τροποποιείται ως εξής:

«2. Το ποσό της σύνταξης για όσους παραμένουν στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση 35ετούς συντάξιμου χρόνου αυξάνεται κατά 2,5% για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης ή 300 ημέρες υπηρεσίας πέραν του 35ου έτους έως και του 37ου και κατά 3,5% για κάθε πλήρες έτος ασφάλισης ή 300 ημέρες υπηρεσίας πέραν του 37ου έτους μέχρι και του 40ού. Η προσαύξηση αυτή χορηγείται και πέραν 80% των συνταξίων αποδοχών της προηγούμενης παραγράφου. Από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής εξαιρείται το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για το οποίο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της νομοθεσίας του.»

3. Οι προσαυξήσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και η προσαύξηση που προβλέπεται από τη διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 2α του άρθρου 3 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 145 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), δεν ισχύουν για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2011 και εφεξής.

Άρθρο 26 Προγράμματα εθελουσίας εξόδου

1. Ο πλασματικός χρόνος που προβλέπεται σε προγράμματα επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), για εθελούσια αποχώρηση του προσωπικού τους, τα οποία καταρτίζονται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δεν αναγνωρίζεται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, προκειμένου για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξηση του ποσού της σύνταξης.

2. Η εκ μέρους του εργοδότη παροχή οικονομικών κινήτρων πάσης φύσεως σε εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει ή συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, με σκοπό την αποχώρηση από την επιχείρηση και τη συνταξιοδότηση, γνωστοποιείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία καταβολής αυτής της παροχής στην αρμόδια ΔΟΥ του εργαζόμενου. Στην περίπτωση αυτή το οικονομικό αυτό κίνητρο υπάγεται στο άρθρο 8 παρ. 14 του ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58 Α').

3. Τροποποίηση του άρθρου αυτού προϋποθέτει προηγούμενη εκπόνηση σχετικής αναλογιστικής μελέτης από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή, γνώμη της Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών, Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης της Βουλής, στο βαθμό που ο Κανονισμός της Βουλής της απονέμει την αρμοδιότητα αυτή και γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 27 Εντάξεις στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

1. Από 1.1.2013 ο κλάδος κύριας σύνταξης Ναυτικών του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.) εντάσσεται στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Για την ένταξη του συντάσσεται, έως 31.7.2011, ειδική οικονομική μελέτη που καταρτίζεται από την Εθνική Αναλογιστική Αρχή (Ε.Α.Α.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης των ήδη ασφαλισμένων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών, καθώς και θέματα κάλυψης των ελλειμμάτων. Από της εντάξεως, οι νέοι εργαζόμενοι ασφαλιζονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και διέπονται από τη νομοθεσία του. Με ίδια απόφαση ρυθμίζονται θέματα περιουσίας, καθώς και η κατανομή μεταξύ ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ΝΑΤ του συνόλου των οργανικών θέσεων και του υπηρετούντος με οποιαδήποτε σχέση εργασίας προσωπικού.

2. Οι προσλαμβανόμενοι για πρώτη φορά στο Δημόσιο από 1.1.2011 και μετά, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι, λειτουργοί και στρατιωτικοί, καθώς και οι

Άρθρο 75
Καταργούμενες διατάξεις

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του α.ν. 1846/1951 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 και των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 143 του ν. 3655/2008 καταργούνται από 1.1.2011.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 49-55 και 61 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α΄) και του άρθρου 19 του ν. 3833/2010 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 3586/2007 (ΦΕΚ 151 Α΄) καταργούνται και η παράγραφος 9 αναριθμείται σε 8.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 12, 18 και 20 του ν. 3586/2007 (ΦΕΚ 151 Α΄) καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α΄ και του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 3, των παραγράφων 4, 5 και της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 καταργούνται.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 1 και του β΄ εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α΄) καταργούνται.

8. Κάθε διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

Άρθρο 76
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Μ. ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Λ. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚ. ΜΠΑΤΖΕΛΗ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

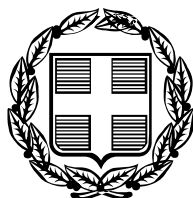
Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 67

11 Μαΐου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3847

Επανακαθορισμός των επιδομάτων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο Μόνο

1. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Δημοσίου γενικά χορηγούνται εφόσον ο δικαιούχος έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του και το συνολικό ποσό της μηνιαίας καταβαλλόμενης σύνταξης δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, το ύψος τους δε καθορίζεται ως εξής:

α) Το επίδομα εορτών Χριστουγέννων, τετρακόσια (400) ευρώ.

β) Το επίδομα εορτών Πάσχα, διακόσια (200) ευρώ.

γ) Το επίδομα αδείας, διακόσια (200) ευρώ.

Για τον προσδιορισμό του συνολικού ποσού της καταβαλλόμενης σύνταξης του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υπόψη το ποσό της μηνιαίας βασικής σύνταξης, καθώς και τα συγκαταβαλλόμενα με αυτή ποσά του επιδόματος εξομάλυνσης του άρθρου 1 του ν. 3670/2008 (ΦΕΚ 117/Α'), του επιδόματος ανικανότητας και της προσωπικής και αμεταβίβαστης διαφοράς.

2. Από το όριο ηλικίας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εξαιρούνται όσοι εξ ιδίου δικαιώματος δικαιούχοι λαμβάνουν πολεμική σύνταξη ή σύνταξη λόγω ανικανότητας ή συνταξιοδοτήθηκαν αναγκαστικά δυνάμει ειδικών διατάξεων ή αποστρατεύτηκαν με πρωτοβουλία της Υπηρεσίας ή λαμβάνουν σύνταξη με το καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών ή λαμβάνουν με τη σύνταξή τους επίδομα ανικανότητας με βάση τις διατάξεις του άρθρου 54 του π.δ. 169/2007, καθώς και οι δικαιούχοι εκ μεταβίβασης εφόσον οι τελευταίοι:

α) είναι δικαιούχοι λόγω θανάτου συζύγου, ή

β) δεν έχουν υπερβεί το 18ο έτος και αν σπουδάζουν, το 24ο έτος της ηλικίας τους,

γ) είναι ανίκανοι για άσκηση οποιουδήποτε βιοποριστικού επαγγέλματος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 67%.

3. Αν καταβάλλονται στο ίδιο πρόσωπο δύο κύριες συντάξεις από το Δημόσιο ή από το Δημόσιο και ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, τα επιδόματα της παραγράφου 1 καταβάλλονται μόνο από τον φορέα που καταβάλλει τη μεγαλύτερη σύνταξη.

4. Αν στη σύνταξη συντρέχουν περισσότεροι του ενός δικαιούχοι εκ μεταβίβασης, το ποσό των επιδομάτων επιμερίζεται αναλόγως στα συνδικαιούχα πρόσωπα.

5.α. Τα επιδόματα της παραγράφου 1 δεν καταβάλλονται σε όσους δικαιούχους και βοηθηματούχους καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 20 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165/Α'), 6 παρ. 9 του ν. 2227/1994 (ΦΕΚ 129/Α') και 8 παρ. 14 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57/Α').

β. Εάν η καταβαλλόμενη σύνταξη με συνυπολογισμό των επιδομάτων της παραγράφου 1 υπολογιζόμενη σε δωδεκάμηνη βάση, υπερβαίνει κατά μήνα το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, τα εν λόγω επιδόματα καταβάλλονται μέχρι του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ με ανάλογη μείωσή τους.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των Ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276/Α').

7. Συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31.12.2010 από τους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς, καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που συνταξιοδοτούνται με βάση τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, ΦΕΚ 210/Α') ή με διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν, καθώς και από τους ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω

ημερομηνία και τυχόν συνταξιοδοτικές μεταβολές στη διάρκεια αυτής δεν επηρεάζουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους.

8. Όσοι από τους υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α., που συνταξιοδοτούνται με βάση τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων ή με διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτόν, έχουν υποβάλλει αίτηση παραίτησης λόγω συνταξιοδότησης από 1.1.2010 και μετά, δύνανται να την ανακαλέσουν μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και να επανέλθουν στην υπηρεσία. Η αίτηση ανακαλείται ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται, έστω και αν έχει εκδοθεί διαπιστωτική πράξη λύσης της υπαλληλικής σχέσης υπό τον όρο ότι δεν έχει εκδοθεί πράξη συνταξιοδότησης. Ο χρόνος

από τη λύση της σχέσης αυτής μέχρι την επαναφορά τους στην υπηρεσία θεωρείται χρόνος πραγματικής και συντάξιμης υπηρεσίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

9. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου πρώτου του ν. 3845/2010 (ΦΕΚ 65/Α') αντί της λέξης «κύρωση» τίθενται οι λέξεις «συζήτηση και ενημέρωση. Ισχύουν και εκτελούνται από της υπογραφής τους.»

10. Η ισχύς των διατάξεων των παραγράφων 1 έως και 6 αρχίζουν από 1ης Ιουνίου 2010 και των παραγράφων 7 έως και 9 από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Μαΐου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

* 0 1 0 0 0 6 7 1 1 0 5 1 0 0 0 2 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster.et@et.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΚΟΙΝΩΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: Γ'
ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: ΣΤΑΔΙΟΥ 29

Αθήνα, 04 -08-2010

Α.Π. Φ 80000/οικ.19606/1472

ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚ: 101 10

ΠΡΟΣ: 1. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Γεν. Δ/νη Ασφαλιστικών
Υπηρεσιών
Αγ. Κωνσταντίνου 8
102 41 ΑΘΗΝΑ
2. ΤΑΠ-ΔΕΗ
Μυλλέρου 13
104 36 ΑΘΗΝΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Βασ. Κουλούρης
ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 210 - 3368113-4

ΘΕΜΑ: Γνωστοποίηση δημοσίευσης του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό σύστημα και συναφείς διατάξεις , ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των άρθρων 10 και 26 .

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 115Α/ 15-7-2010 δημοσιεύτηκε ο ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό σύστημα και συναφείς διατάξεις , ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» με τον οποίο εισάγονται ουσιαστικές μεταβολές στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων **στα πρώην Ειδικά Ταμεία** , ενώ παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα για την κατοχύρωση των θεμελιωμένων κατά περίπτωση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων στα ανωτέρω Ταμεία.

Επιπλέον, εισάγονται ρυθμίσεις με τις οποίες απαγορεύεται ρητά η συμμετοχή των φορέων κοινωνικής ασφάλισης σε προγράμματα εθελούσιας- πρόωρης αποχώρησης προσωπικού των επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα . Για την εφαρμογή των ανωτέρω ρυθμίσεων, θέτουμε υπόψη σας τα παρακάτω:

Άρθρο 10

Παρ. 3 : Με τις διατάξεις της παρ. αυτής αυξάνεται από 1.1.2011 ο απαιτούμενος για συνταξιοδότηση χρόνος ασφάλισης των ασφαλισμένων των (πρώην) Ειδικών Ταμείων που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης από **1.1.1983-31.12.1992** κατά 1 έτος και μέχρι τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης . Επιπλέον, αυξάνεται σταδιακά **από 1.1.2012** και το όριο ηλικίας μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

Παρατίθεται πίνακας :

ΑΝΔΡΕΣ–ΓΥΝΑΙΚΕΣ υπαχθέντες στην ασφάλιση 1.1.1983-31.12.1992
(πλήρης σύνταξη = χωρίς μείωση)

Παράγραφος 3

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	35	58
2011	36	58
2012	37	59
2013	38	60
2014	39	60
2015	40	60

ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την **παρ. 8** του ίδιου άρθρου, κατά το μεταβατικό διάστημα σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης ,ήτοι κατά τα έτη 2011-2014, ο/η ασφαλισμένος/η δικαιούται σύνταξης με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης.

Παράδειγμα: έστω ασφαλισμένος που το έτος 2012 είναι 58 ετών και το ίδιο έτος συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης. → θα πάρει σύνταξη όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που απαιτούνται το 2012 (έτος συμπλήρωσης των 35 ετών ασφάλισης), ήτοι όταν συμπληρώσει 37 έτη ασφάλισης και το 59^ο έτος της ηλικίας.

Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή , ο συγκεκριμένος ασφαλισμένος θα έπρεπε να συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης και το 60ό έτος της ηλικίας.

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι που μέχρι 31/12/2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης (δηλαδή στην προκείμενη περίπτωση τα 35 έτη) με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται

στο άρθρο 40 του ν. 2084/92 , εφόσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013 . Οι ασφαλισμένοι αυτοί **συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010** (παρ. 18 του άρθρου 10).

Παράδειγμα : ασφαλισμένος που το έτος 2010 έχει 34 χρόνια ασφάλισης και το 2012 υποβάλλει αίτηση αναγνώρισης ακόμη 1 έτους από στρατιωτική υπηρεσία → θα συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει την ηλικία που προβλέπεται το έτος 2010 , δηλαδή στο 58^ο έτος της ηλικίας του.

Από τη διατύπωση της διάταξης προκύπτει ότι από αυτήν δεν θίγονται οι ασφαλισμένοι των Ειδικών Ταμείων , που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης **μέχρι 31.12.1982** . Γι' αυτούς εξακολουθεί να ισχύει το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 και θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης , ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξαρτήτως πότε θα συμπληρώσουν τα 35 έτη ασφάλισης.

Σημειώνεται , επιπλέον, ότι για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31.12.2010 από ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ , δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νόμος αυτός δεν επηρεάζει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους. (παρ. 7 άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 – ΦΕΚ Α67)

Παρ. 10 : Με τις διατάξεις της παρ. αυτής οι ασφαλισμένοι **μετά την 1.1.1993** σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης , πλην ΟΓΑ, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση **40 ετών ασφάλισης και του 60ού έτους** της ηλικίας τους , συμπεριλαμβανομένου για τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού και του χρόνου ασφάλισης σε οποιονδήποτε ομοειδή φορέα . Έτσι, νέος ασφαλισμένος (δηλαδή υπαχθείς στην ασφάλιση από 1.1.1993 και εφεξής) π.χ. στο (πρώην) ΤΑΠ-ΟΤΕ μπορεί να συνυπολογίσει για τη συμπλήρωση των 40 ετών χρόνο σε οποιονδήποτε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης μισθωτών (π.χ. χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Επιπλέον , όσοι ασφαλισμένοι από **1.1.1983-31.12.1992** στα (πρώην) Ειδικά Ταμεία συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2010 **37 έτη** υποχρεωτικής ασφάλισης, όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 3029/2002, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης **ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας**.

Η δυνατότητα αυτή καταργείται από 1.1.2011 .

ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Σημειώνεται ότι για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31.12.2010 από ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ , δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νόμος αυτός δεν επηρεάζει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης

ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους. (παρ. 7 άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 – ΦΕΚ Α67)

Παρ. 15 : Με τις διατάξεις της παρ. αυτής το όριο ηλικίας των 60 ετών ή μικρότερο αυτού που προβλέπεται από γενικές ή καταστατικές διατάξεις για την πλήρη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αυξάνεται κατά 1 έτος κάθε χρόνο από 1.1.2011 και μέχρι τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας με την επιφύλαξη –μεταξύ άλλων – ειδικών διατάξεων για εργαζόμενους σε ΒΑΕ.

Επιπλέον , όπου προβλέπεται χορήγηση **μειωμένης σύνταξης σε γυναίκες** ασφαλισμένες σε όριο ηλικίας μικρότερο του 60ού , το όριο αυτό αυξάνεται κατά 1 έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού.

Από τη διατύπωση της διάταξης , αυτή αφορά όλους τους ασφαλισμένους ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση και εφόσον βέβαια δεν θεμελιώνουν δικαίωμα μέχρι 31.12.2010 (εξαιρούνται βέβαια από τη διάταξη οι εργαζόμενοι – υπαγόμενοι σε ΒΑΕ).

Παρατίθενται πίνακες :

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Α. Πλήρης σύνταξη = χωρίς μείωση (υπαγωγή στην ασφάλιση **μέχρι 31.12.1992** που δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010)

Παράγραφος 15

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	15	60
2011	15	61
2012	15	62
2013	15	63
2014	15	64
2015	15	65

Β. (υπαγωγή στην ασφάλιση **μέχρι 31.12.1992** που δεν θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010)

Παράγραφος 15

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ (γυναίκες)
2010	25	60	55
2011	25	61	56
2012	25	62	57
2013	25	63	58
2014	25	64	59
2015	25	65	60

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 15 του ίδιου άρθρου, κατά το μεταβατικό διάστημα σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας της παραγράφου αυτής, ήτοι κατά τα έτη 2011-2014, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξης στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

Παράδειγμα: έστω ασφαλισμένη που το έτος 2013 συμπληρώνει το 60ό έτος της ηλικίας της → κατοχυρώνει ως όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης το όριο ηλικίας που απαιτείται το 2013 για πλήρη συνταξιοδότηση, ήτοι το 63^ο. Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή, η συγκεκριμένη ασφαλισμένη θα δικαιούτο πλήρη σύνταξη στο 65^ο έτος της ηλικίας της.

ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Σημειώνεται ότι για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31.12.2010 από ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νόμος αυτός δεν επηρεάζει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους. (παρ. 7 άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 – ΦΕΚ Α67).

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι/ες που μέχρι 31/12/2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/92, εφόσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013 (παρ. 18 του άρθρου 10). Οι ασφαλισμένοι αυτοί συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010 (παρ. 18 του άρθρου 10).

Παράδειγμα : ασφαλισμένη που το έτος 2010 έχει 14 έτη ασφάλισης και το 2013 υποβάλει αίτηση αναγνώρισης 1 έτος κατά το οποίο έλαβε σύνταξη λόγω αναπηρίας (παρατήρηση : το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έλαβε σύνταξη αναπηρίας πρέπει να έχει διανυθεί μέχρι 31/12/2010) → θα συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει την ηλικία που προβλέπεται το έτος 2010, δηλαδή στο 60ό έτος της ηλικίας της.

Παρ. 17 α : Με τις διατάξεις της παρ. αυτής ορίζεται ότι το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 για τη συνταξιοδότηση **μητέρων με ανήλικα παιδιά , ήτοι ασφαλισμένων από 1.1.1983 -31.12.1992** των Φορέων και Κλάδων που εντάχθηκαν στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τα άρθρα 1 και 3 του ν. 3655/2008 καθώς και των ασφαλισμένων των ενταχθέντων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Κλάδων Σύνταξης του ΤΑΠ-ΙΛΤ, ΤΣΠ-ΑΤΕ και ΤΣΕΑΠΓΣΟ ανακαθορίζεται όπως εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ

Υπαγωγή στην ασφάλιση 1.1.1983-31.12.1992

Παράγραφος 17α

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2010	25	50	
2011	25	52	50
2012	25	55	53
2013	25	65	60

Σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 17^ε , στις ανωτέρω περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας , ήτοι κατά τα έτη 2011-2012, η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικων παιδιών ακολουθεί το όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου , εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι διατάξεις της παρ. αυτής εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλικών παιδιών.

Για τους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μητέρες ανάκτων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

Παράδειγμα : μητέρα που το 2012 συμπληρώνει 25 έτη υπηρεσίας, είναι 52 ετών και έχει ανήλικο παιδί → θα πάρει πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται για πλήρη συνταξιοδότηση μητέρων το έτος 2012, δηλαδή όταν συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας.

Αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη αυτή , η συγκεκριμένη μητέρα θα έπαιρνε πλήρη σύνταξη στο 65^ο έτος της ηλικίας .

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι/ες που μέχρι 31/12/2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/92 , εφόσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013 (παρ. 18 του άρθρου 10) . Οι

ασφαλισμένοι αυτοί **συνταξιοδοτούνται με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος 2010** (παρ. 18 του άρθρου 10).

Παράδειγμα : μητέρα ασφαλισμένη που το έτος 2010 έχει 24 έτη ασφάλισης και το 2011 υποβάλει αίτηση αναγνώρισης 1 έτους κατά το οποίο έλαβε σύνταξη λόγω αναπηρίας (παρατήρηση : το χρονικό διάστημα κατά το οποίο έλαβε σύνταξη αναπηρίας πρέπει να έχει διανυθεί μέχρι 31/12/2010) → θα συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη όταν συμπληρώσει την ηλικία που προβλέπεται το έτος 2010 , δηλαδή στο 50ό έτος της ηλικίας της.

Παρ. 17^ε και **17 στ** : Με τις διατάξεις των περιπτώσεων αυτών ορίζεται ότι το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα τέκνα – ασφαλισμένων σε οποιονδήποτε φορέα κύρια ασφάλισης **από 1.1.1993 και εφεξής** ανακαθορίζεται ως εμφανίζεται στον κατωτέρω πίνακα, καταργουμένων των διατάξεων της παρ. 7 του άρ. 24 του ν. 2084/92 και της περ. β΄ της παρ. 7 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 :

ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ

υπαχθείσες στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα από 1.1.1993 και μετά

Παράγραφος 17ε

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΠΛΗΡΗΣ ΜΕΙΩΜΕΝΗ	
2010	20	55	50
2011	20	55	50
2012	20	55	50
2013	20	65	60

Γενική Παρατήρηση:

- Οι προβλέψεις για τις μητέρες ανηλίκων εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.
- Για τους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών εφαρμόζονται οι προβλέψεις που ισχύουν για τις μητέρες αναπήρων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών

Παρ. 17ζ : Με τις διατάξεις της περίπτωσης αυτής ανακαθορίζεται το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση γυναικών ασφαλισμένων μέχρι **31.12.1992** των Φορέων και Κλάδων που εντάχθηκαν στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με τα άρθρα 1 και 3 του ν. 3655/2008 καθώς και των γυναικών - ασφαλισμένων των ενταχθέντων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Κλάδων Σύνταξης του

ΤΑΠ-ΙΑΤ, ΤΣΠ-ΑΤΕ και ΤΣΕΑΠΓΣΟ , οι οποίες έχουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά και ανδρών ασφαλισμένων ομοίως, οι οποίοι έχουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά και είναι χήροι ή διαζευγμένοι και οι τελευταίοι έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση.

Παρατίθεται πίνακας :

ΓΥΝΑΙΚΕΣ με 3 (τουλάχιστον) παιδιά – ΑΝΔΡΕΣ με 3 (τουλάχιστον) παιδιά που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση (ασφαλισμένοι –ασφαλισμένες μέχρι 31.12.1992)

Παράγραφος 17ζ

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
2010	20	ΑΟΗ
2011	20	52
2012	20	55
2013	20	65
2014	20	65
2015	20	65

Σημειώνεται ότι για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που έχουν θεμελιωθεί ή θεμελιώνονται μέχρι 31.12.2010 από ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων που έχουν ενταχθεί στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ , δεν θίγονται από την παραμονή στην υπηρεσία μετά την ανωτέρω ημερομηνία και συνταξιοδοτικές μεταβολές που επιφέρει ο νόμος αυτός δεν επηρεάζει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ούτε τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους. (παρ. 7 άρθρου μόνου του ν. 3847/2010 – ΦΕΚ Α67).

Θεμελιωμένο συνταξιοδοτικό δικαίωμα έχουν και οι ασφαλισμένοι/ες που μέχρι 31/12/2010 συμπληρώνουν το χρόνο ασφάλισης με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/92 , εφόσον η σχετική αίτηση αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013 (παρ. 18 του άρθρου 10)

Παρ. 20 :

Με τη διάταξη της παρ. αυτής δίνεται η δυνατότητα στους εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις του ν. 1256/1982, να παραμείνουν στην υπηρεσία τους, μετά από αίτησή τους που γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή από τον εργοδότη (σε αντίθεση με την παρ. 4 του άρ. 147 του ν. 3655/2008 που έθετε ως προϋπόθεση παραμονής την αποδοχή της αίτησης από τον εργοδότη), ανεξάρτητα από την ύπαρξη διατάξεων σε Κανονισμούς Εργασίας ή σε Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική αποχώρηση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και

ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος. Το χρονικό διάστημα παραμονής δεν μπορεί να υπερβεί τα 3 έτη, **εκτός και αν** με τα τρία αυτά επιπλέον έτη παραμονής **δεν θεμελιώνει** ο εργαζόμενος δικαίωμα για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη. Ως επιχειρήσεις που υπάγονται στη διάταξη αυτή αναφέρονται ενδεικτικά η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος, η Εθνική Τράπεζα, η Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ) και η Εμπορική Τράπεζα.

Άρθρο 26

Τα τελευταία χρόνια η Πολιτεία στο πλαίσιο πελατειακών εξυπηρετήσεων σε επιχειρήσεις και προκειμένου να κάνει ελκυστικότερες τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο ή για να διευκολύνει την ιδιωτικοποίησή τους, προέβη σε μια σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων που θεσμοθέτησαν προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης – συνταξιοδότησης του προσωπικού των επιχειρήσεων αυτών.

Έτσι, για παράδειγμα με τους ν. 3371/2005 και 3762/2009 αποχώρησαν από τον ΟΤΕ περίπου 5.500 εργαζόμενοι και με το ν. 3717/2008 μεγάλος αριθμός υπαλλήλων από την Ολυμπιακή Αεροπορία. Σημειωτέον, ότι οι ηλικίες αποχώρησης όλων αυτών των εργαζόμενων ήταν ιδιαίτερα μικρές (από 35 -55 ετών), τα δε ποσά συντάξεων που δικαιώθηκαν ήταν ιδιαίτερα υψηλά.

Αποτέλεσμα όλων αυτών των παρεμβάσεων είναι από τη μια μεριά η διαμόρφωση αισθήματος κοινωνικής αδικίας, αφού οι εργαζόμενοι αυτοί δικαιώθηκαν σύνταξης σε ηλικία πολύ μικρότερη από την αντίστοιχη όλων των άλλων εργαζόμενων της χώρας, οι οποίοι επιβαρύνονται με το οικονομικό κόστος κάλυψης των συντάξεων τους για τα επόμενα κατά μέσο όρο 30 χρόνια, η αποχώρηση έμπειρων και ικανών εργαζόμενων από τον παραγωγικό ιστό της χώρας αλλά και η τεράστια οικονομική επιβάρυνση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και γενικά του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας με δυσβάστακτα αναλογιστικά ελλείμματα για πολλά χρόνια.

Με τις διατάξεις της **παρ. 1** του άρθρου αυτού απαγορεύεται ρητά η συμμετοχή των φορέων κοινωνικής ασφάλισης σε προγράμματα εθελούσιας- πρόωρης αποχώρησης προσωπικού των επιχειρήσεων του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/82, που καταρτίζονται από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και εφεξής. Προηγούμενα του νόμου αυτού προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού των ανωτέρω επιχειρήσεων, στα οποία βάσει ψηφισθέντων πριν την ισχύ του ν. 3863/2010 νόμων συμμετέχουν οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης με αναγνώριση πλασματικού χρόνου στους αποχωρούντες υπαλλήλους προκειμένου να θεμελιώσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης ή για να προσανζηθεί η σύνταξή τους συνεχίζουν να λειτουργούν και οι ασφαλιστικοί φορείς οφείλουν να ανταποκρίνονται στις από τους σχετικούς νόμους απορρέουσες υποχρεώσεις τους.

Επιπλέον (**παρ. 2**) , σε περίπτωση που κάποια από τις ανωτέρω επιχειρήσεις του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα μετά την ισχύ του ν. 3863/2010 (δηλαδή από 15/7/2010 και εφεξής) καταρτίσει , τυπικά ή άτυπα, προγράμματα εθελούσιας αποχώρησης υπαλλήλων τους ,που έχουν συμπληρώσει ή συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης , ανεξαρτήτως της θεσμοθετούμενης με το άρθρο αυτό μη συμμετοχής πια της Κοινωνικής Ασφάλισης σε αυτά τα προγράμματα, **χορηγώντας οικονομικά κίνητρα πάσης φύσεως** σε αυτούς τους υπαλλήλους , υποχρεούται η επιχείρηση να γνωστοποιήσει τούτο στην αρμόδια ΔΟΥ του αποχωρούντος υπαλλήλου της εντός 15 ημερών από την ημερομηνία καταβολής του οικονομικού κινήτρου. Το οικονομικό αυτό κίνητρο υπάγεται στην περίπτωση 8 παρ. 14 του ν. 3842/2010 (ΦΕΚ 58^Α) και συνεπώς φορολογούνται με τον τρόπο που στη διάταξη αυτή ορίζεται.

Παρακαλούμε για την άμεση γνωστοποίηση των κοινοποιούμενων διατάξεων στα υποκαταστήματα του Ιδρύματος , ούτως ώστε να είναι εφικτή εκ μέρους των Υπηρεσιών σας η πλήρης ενημέρωση των ασφαλισμένων αναφορικά με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης τους και την κατοχύρωση των συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων .

Επιπλέον , παρακαλούμε μέσω των αρμόδιων υποκαταστημάτων σας να ενημερωθούν και οι εργοδότες – επιχειρήσεις του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με την παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/82, για τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 26 του νόμου αυτού

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
5. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντριας Δ.Υ.
6. Όλες τις Δ/νσεις της ΓΓΚΑ
7. Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης
8. Δ/νση ΚΑΜ (όλα τα τμήματα)

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ